

Predgovor

U ovom je vodiču predstavljeno tristotinjak muzeja / zbirki / stalnih izložbi i crkvenih zbirki, s fundusom od gotovo 7 milijuna predmeta. Primjerici flore i faune, geomorfološka bogatstva stijena i minerala te endemske vrste sadržaji su naših prirodoslovnih muzeja; ono što su na ovim prostorima stvarali, promišlјili i uoblikili ljudski um i ruke od prapovijesti do danas, i ono što je doneseno u hrvatski kulturni prostor iz drugih sredina čini gradu većine ostalih naših muzeja i zbirki. To su predmeti arheoloških, etnografskih, povjesnih, tehničkih i umjetničkih muzeja, koji su samo manjim dijelom izloženi u stalnim postavljama i na privrednim, povremenim i tematskim izložbama. Golemo bogatstvo i velika vrijednost hrvatske kulturno-umjetničke baštine nalazi se i u inventarima crkava, u njihovim zbirkama i riznicama.

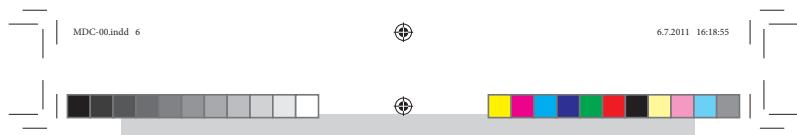
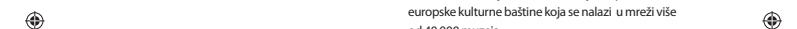
Priključena mujejska grada odražava naš kulturni, nacionalni i civilizacijski identitet i dio je korpusa one europske kulturne baštine koja se nalazi u mreži više od 40 000 muzeja.

Ukupno bogatstvo predmeta i kulturnih dobara prikupljaju se već gotovo dva stoljeća, otkada su osnovani prvi muzeji / zbirke u Hrvatskoj. Većina njih nastala je aktivnostima udruga i entuzijasta, ali i donacija; upravo su na velikim i vrijednim privatnim zbirkama izrastli poznati i važni hrvatski muzeji / zbirke.

Vodič donosi svježe i standarde informacije, kao i bočna i raznorodna znanja pohranjena u svjetu muzeja.

Na stranicama ovog vodiča najširoj se javnosti podstire valorizirani baštinski inventar i omogućuje otkrivanje novoga i nepoznatoga iz bogatog fundusa kulturne i prirodne baštine Hrvatske.

Zna se metaforički reći, „Muzeji su savjest svijeta“, ali u našim prilikama oni imaju i druge, „operativne“ dimenzije. I ovaj je vodič svojevrsni katalog koji informira i pomaze da ono što je vrijedno u kulturnoj i prirodnjoj baštini ne bude prepusteno zaboravu. Osim toga,

i

prikazom inventara mujejskih fundusa uranjuje se i možebitni strah od gubljenja nacionalnog identiteta.

Može se očekivati da će ovaj vodič biti višestruko koristan i zato što prvi put daje jasan i precizan uvid u vrijednost i sadržaje mujejske grade, prikupljene, istražene i izložene u muzejima / zbirkama lokalnih zajednica, malih gradova i poljubranih naselja. To kulturno blago egzistira izvan fokusa domaćeg i međunarodne kulturne javnosti, a ova će ga publikacija ne samo približiti javnosti, već će pružiti i mogućnost uvida u njegov znanstveni i stručni sadržaj.

Sličan je vodič MDC objavio prije dvadeset godina. Ovaj novi zorno pokazuje što je sve nastalo u tom dvadesetogodišnjemu vremenskom razdoblju. U vodič su uvršteni sadržaji sedamdesetak novih muzeja / zbirki i stalnih izložbi, kao i četrdesetak crkvenih zbirki izloženih u samostanima i crkvama. Privatni muzeji i mujejske zbirke nove su pojave na hrvatskoj mujejskoj sceni, koje također bilježimo u Vodiču.

Od stjecanja neovisnosti do danas u Hrvatskoj je sa-gradeno i pet novih muzeja. Vrijednost njihove arhitekture i njihov sadržaj velik su iskorak hrvatske mujejske ponude, u duhu suvremenih (općih) svjetskih tendencija.

Unatoč velikim štetama nastalim u vrijeme Domovinskog rata, iz ovog je vodiča razvidno da je hrvatska mujeziologija i u takvim oknostima uspjela kvantitativno i kvalitativno razviti svoju djelatnost. Stalni su mujejski postavci obogaćeni novim prezentacijskim oblicima, suvremenim i intrigantnim temama, modernim dizajnom, snažnom i raznovrsnom izdavačkom aktivnošću te primjenom novih informacijskih tehnologija. Nabrojene pojavnosti djelovanja mujejske struke povećale su atraktivnost mujejskih prezentacija, što je pridonijelo i vecoj posjećenosti muzeja i mujejskih manifestacija. Nije preuzetno reći da Hrvatska polako, ali vrlo temeljito izgrađuje svoj mujejski brand.

Vjerujemo da će komunikacija muzeja s publikom biti osnažena ovom publikacijom. Vodič će, nadamo se, postati nezaobilazna „alatka-pomagalo“, pomoći u istraživanju kulturnog nasljeđa i suvremenoga hrvatskog stvaralaštva. Korisno će poslužiti pri određivanju itinerera školskih ekskurzija, u kvalitetnom provođenju slobodnog vremena mnogih obitelji, upućivati će na atraktivne točke kulturnog turizma, pomoći će brojnim turističkim agencijama...

Leksikografski pristup u Vodiču temelji se na podacima o muzejima i njihovim fondovima, te na obradi inventara pojedinačnih muzeja / zbirki, koje MDC prikuplja i ažurira svake godine.

Tako su izdvojene važne mujeološke cjeline, naglašene bitna razdoblja, povijesni konteksti, značajne lica i događaji, umjetničke i stilске epohe, arheološke i etnografske cjeline...

Pri izradi ove publikacije zadača MDC-a bila je iz mnoštva informacija i podataka koje godinama sustavno prikuplja (a koji su strukturirani prema stručnim pravilima i standardima baštinskih strukula) izdvajati i javnosti prezentirati one podatke za koje se očekuje da će biti zanimljivi širokem krugu korisnika, mujejskih posjetitelja i čitatelja.

I, naposljetku, Vodič posredno ili izravno afirmira individualni i kolektivni rad mnogih naraštaja muzeala u Hrvatskoj.

Kolege i suradnici koji su sustavno i predano radili na ovome opsežnom i složenom projektu željeli bi da čitatelji / posjetitelji korištenjem Vodiča steknu nove spoznaje i prošire znanja, razmjerno njihovu trudu uloženom u nastanak ove publikacije.

Višnja Zgaga, glavna urednica

